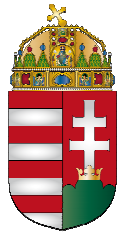

Genfi Magyar Értesítő

121. szám

KIADJA A GENFI MAGYAR EGYESÜLET

2011. december 1.

Ha az ünnep elérkezik, akkor ünnepelj egészen!

„Ölts fekete ruhát. Keféld meg hajad vizes kefével. Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata.

*Az ünnepet nemcsak a nap-
régieket, milyen áhíto-
köörülményesen, mennyi*

*Az ünnep a különbö-
rázsos rendhagyás. Az
Legyen benne tánc, vi-
étek, vérpezsdítő és fe-
denekfölött legyen benne
hetedik napból, a megszakítás-
benne áhítat és föltétlenség.*

*tárban írják piros betűkkel. Nézd a
san, milyen feltétlenül, milyen
vad örömmel ünnepeltek!*

*zés. Az ünnep a mély és va-
ünnep legyen ünnepies.
rág, fiatal nők, válogatott
ledkeztetést nyújtó italok. S min-
valami a régi rendtartásból, a
ból, a teljes kikapcsolásból, legyen*

Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl reá, testben és lélekben.

*S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejts el min-
dent, figyelj az ünnepre."*

(Márai Sándor: Fűves könyv)

*Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak!
a Genfi Magyar Egyesület*

„Magyar forradalom” Genfben

Ez évi október 23-i ünnepségünkön az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium diákjai Lángban és vérben című előadását élvezhettük. A kitűnően összeállított és prezentált rövid félórás drámai összefoglaló az 1956 októberi-novemberi sajtó beszámolóit, a politikusok beszédeinek, nyilatkozatainak részleteit idézi eredeti hangfelvételek bevonásával. Az előadók jól választott, különböző beszédstílusú, – amely elkerülte a pátosz kelepccjét –, biztósította a hallgatóság osztatlan figyelmét.

Az a tény, hogy a diákok felelevenítették az 56-os őszbősies napjainak történetét már azért is figyelemre méltó, mert az 55 éves eseményekről keveset beszél, túl keveset tud a mai magyar fiatalság. Ez történelemóra volt azok számára, akik nem éltek meg a bemutatott eseményeket. Azok, akik részt vettek az 56-os forradalomban könnyen örömmel emlékezhetnek a felidézett napokra.

2011. május végén, amikor az udvaron beszélgettünk, odajött hozzánk Pásztó tanár úr és megkérdezte, hogy lenne-e kedvünk Svájcba menni. Meglepődve, sőt kitörő örömmel fogadtuk az ajánlatot.

2011. szeptemberében elkezdte a próbákat a hét lelkes Frankás, – név szerint Kováts Dénes, Dömötör Barnabás, Lukács Bálint, Zlinszky Balázs, Kéglí András, Vereczkei Ádám, Sütő Gergő, – Pásztó tanár úr kezei alatt. A szeptember és az október gyorsan eltelt a próbák miatt s már el is érkezett a várva várt indulás.

2011. október 20-án felszálltunk a repülőre Árpád atya kíséretében. A repülőút nagyon gyorsan „elszállt”. A felhők fölött a vakító fehérségben utaztunk, szinte fogalmunk sem volt, hogy merre járunk. Amikor landoltunk a géppel, kiderült az ég, és gyönyörű naplemente fogadott minket. Megismerkedtünk a vendéglátó családdal: Ferencz Istvánnal, feleségével Andreával és a két kisgyerekekkel. Náluk töltöttük szabadidőnk nagy részét Árpád atyával együtt.

Első nap elsétáltunk a Patek Philippe Múzeumba, ahol 4 emeleten csodálhattuk a szebbnél-szebb időjelző készülékeket. Ezt követően egymástól szétválva felkerestük szállásunkat, eltévesztettünk egy-egy utcát, de végül sikerült eljutni a célhoz. Miközben sétáltunk, betévedtünk a helyi gimnázium udvarára – teljesen szabadon át lehet menni -, ahol a helyi diákok nagy szeretettel fogadtak minket. Pont tízperces szünet volt, és igazából fel sem tűnt, hogy mi nem oda járunk.

Szombaton sétáltunk egyet Árpád atyával a vá-

rosban. Kipróbáltuk a termet, ahol várhatóan elő fogjuk adni a darabot, megtekintettük Genf „büszkeségét”: a 140 méter magas vízoszlopot. Ezt megelőzően meglátogattuk a világ legnagyobb részecske gyorsítóját, a CERN-t. Délután Lausanne-ban misézett Árpád atya, majd sétáltunk egyet a Genfi-tó partján. Még aznap este megünnepeltük Csoki (Kéglí András) születésnapját a vendéglátóinkkal együtt.

Vasárnap elérkezett az előadás napja. Amint odaértünk a helyszínre, segítettünk a termet berendezni. A színdarab hatalmas sikert aratott vendéglátóink, a Genfi Magyar Egyesület tagjai körében. Az előadás végeztével ünnepi ebéd volt, ahol hagyományos magyar ételekkel kínáltak bennünket. Megismerkedhettünk 56-os forradalmárokkal, akik érzelmmel teli emlékeikről meséltek nekünk.

Fárasztó napunk után egy izzasztó focimeccset játszottunk a genfi műfüves futballpályán.

Hétfőn eljött a hazautazás ideje, összeszedtük a ruháinkat, több-kevesebb sikerrel, ezt követően pedig egy tökéletes reggelin vettünk részt.

Különleges dolgok, amiket megtapasztaltunk:

- tiszta levegő
- jobbnál-jobb sajtók bősége
- (magyar) hazaszeretet
- siker

A repülőn arról beszélgettünk, hogy milyen szép és érdekes volt ez a pár nap. Köszönettel tartozunk Árpád atyának, Pásztó tanár úrnak, a Genfi Magyar Egyesületnek és a Ferencz családnak, hiszen életünk egyik, ha nem a legnagyobb élménye volt!

Köszönjük szépen!

*Sütő Gergő
Kéglí András*

Angyalok pedig vannak, de nem olyanok, mint a képeken

Szürke havas eső esett egész nap, lucskos kellemetlen idő volt odakint, de ők erre most nem gondoltak.

Születésnapot köszöntöttek, az ünnepek is közeledtek, kellemes este volt. Vidáman csillogtak a szemek, virslit főztek és tréfálkoztak, valaki sok-sok beigli hozott, otthonos vanília illat érződött mindenütt. Önfeladten énekeltek, karácsonyi hangulat lepte meg őket.

A zenét egy pesti zongorista szolgáltatta, rutinos mindentudó, kávéházak és operettek világában járatos, a zenében született, zenéből élő vidám világfi. Edzett játékos volt, a dalokhoz néha fűzött egy-egy mesét, élvezettel játszott mindenki kedvére. Maga is dúdolgatott a vendégsereggel, néha ismeretlen dal is kiszaladt az ujjai közül, a társaság nagy öröme, mindjárt meg is tanulták. A poharak csilingeltek, viccek is elhangzottak, elégedett öröm fénylett a jóllakott arcokon.

Hirtelen hideg áradt a terembe, észre sem vették, hogy valaki bejött. Valószínűtlenül sovány, kabát nélküli férfi volt a hivatlan vendég. Vékony ruházatát piszkos foltok tarkították. Ápolatlan zsíros haja nedvesen tapadt a vállára, arcán a kinti eső cseppjei fénylettek. Nem tudni hány éves lehetett, talán fiatal, de bőrén és vonásain a sokat megélt emberek kortalansága tükröződött. Megállt a szoba közepén, furcsán kitágult pupillájú szemével senkire sem pillantott, csak mereven a zongorára nézett. Állt és várt, és nézte-nézte a hangszeret. A teremben döbrent csend lett. Csodálkozás, szánalom, felháborodás látszott az arcokon, de leginkább a tanácstalanság.

Laci, a házigazda barátságosan megszólította az idegent, de az csak mormogott maga elé, majd lassú léptekkel imbolyogva a zongorához lépett. Valamit mondott a zongoristának s a zongorára mutogatott. A zongorista zavartan nézett, nem értette, mit akarhat, s hogy bonyodalom ne legyen, átadta a székét a szánalomraméltó ismeretlennek. A piszkos, mosdatlan kezek simogatták a billentyűket, hangokat kezdtek reszketve ütögetni, darabosan, halkán, majd lágyan folyamatosan játszani kezdett a férfi. Valami belső, régi-régi emlék tört fel és elemi erővel robbant ki belőle. Arca átszellemült, szürke bőre kipirult, játszani kezdett a hangszeren, gyönyörűen, művészi, elfelejtve az élet sötét bugyrait, ahonnan érkezett. Megszéplült, most talán visszakerült abba a kö-

zegbe, ahol valaha élt. Zenélt, játszott, magával sodorva a jelenlévőket, Beethoven Sors szimfóniáját élővé varázsolta. Csoda történt, a zene csodája, végtelen szenvedések és megalázások, próbálkozások és elbukások, felkapaszkodások és zuhanások futkostak elő a billentyűkből. Az idegen, a bukott angyal, magával ragadott mindenkit kegyetlen világába, és muzsikálta, muzsikálva zokogta elrontott életét, annak tragédiáját. Lehajtott fejjel hallgatták a művészt, a piszkos körmű kéz végtelen hajlékonysággal futkározott a hangszeren, szemérmetlenül elárulva pusztulásra ítélt tehetségét.

Majd rájuk szakadt a csend.

Az alvilágból érkezett angyal ott ült a széken, arcán még rajta volt a zene áhítata, ajka körül szomorú mosoly remegett. A társaság tagjai kirobbanó tapssal köszöntöttek, majd egyikük odaszaladt és jobbról-balról megcsókolta a férfi izzadt, gondozatlan arcát, aki hirtelen sírni kezdett. Némán, hangtalanul, hatalmas könnycseppekkel, remegő háttal, ki tudja, ki csókolta meg utoljára és mikor. Etetni-itatni akarták, valahogy valamit akartak tenni érte, körbevették, de a férfi nem evett, nem ivott, hallgatott. Ült közöttük még egy darabig, könnyei még meg-megcsillantak, aztán senki se tudta, hogy mikor, eltűnt közülük észrevétlenül, nyomtalanul, ahogyan érkezett.

Somogyi Lacinak, most elhunyt jóbarátomnak, akinek megígértem, hogy ezt a történetet megírom.

Czellár Judit

Helyesbítés

Értesítünk 120. számában tévesen írtuk, hogy Habsburg Ottó Ferenc József unokája volt. Ő Ferenc József testvérenek, Károly Lajosnak volt a dédunokája.

Fénysebesség

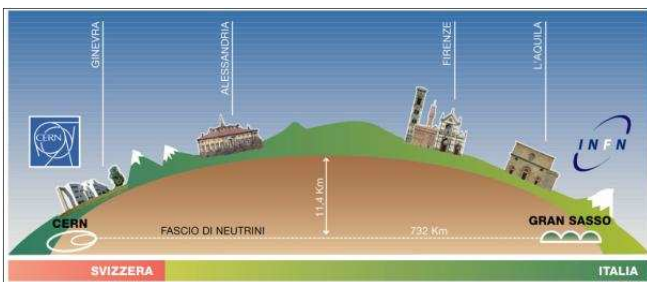
Azt mondják, Svájcban minden óramű pontosan működik. A svájciak szigorúan befizetik az adót, betartják és betartatják a szabályokat. Éppen Svájcban rúgná hát fel a természet legfontosabb szabályát pár deviánsan viselkedő neutrínó? Tegyük csak helyére a dolgokat!

A fenti szabályt is éppen Svájcban, Bernben állította fel egy ismeretlen szabadalmi tisztviselő. Elvégezte a fizikus szakot, de semmilyen állást nem ajánlottak fel neki a tudományos világban, kénytelen volt hát elmenni dolgozni. De nem adta fel: esténként nem a *Klotzlikellerben* kóstolgatta a *keirsch*-t, hanem kitalálta inkább a relativitáselméletet. 1905-öt írtunk, igen, *Albert Einstein*-ről van szó.

Az elmélet forradalmasította a tudományos világot. Gyakorlatilag minden fontosat, amit a gőzgép óta feltaláltak, a relativitáselméletnek és a kvantummechanikának köszönhetünk.

Ma már a TV-néző kisiskolások is tudják, amit Einstein hangoztatott: $E=mc^2$. *Az energia és a tömeg közti összefüggésben a "c" a fénysebesség, nincs annál gyorsabb utazás.*

Einstein elméletének annyira egyszerű alapelvei vannak, és olyan sok minden alapul rajta, hogy egyszerűen nem lehet, hogy nem igaz. Erre mi történik Genfben, a CERN-ben, 2011 szeptember 23-án? Az OPERA nevű kísérlet vezetői bejelentik: a Genfből az olaszországi Gran Sasso laboratóriumba átlőtt neutrínónyaláb a mérések szerint a fénysebességnél gyorsabban érkezett meg. A tudományos világot sokkolta a hír. De biztos, hogy megdőlt a relativitáselmélet? A kísérlet másik oldala Olaszországban van, és mint tudjuk, az olaszok kevésbé szigorúan állnak a törvényekhez... Ki és mit rontott el?

Neutrínó, fénysebesség, relativitás... Mindenki ezzel dobálózik ma, de tudjuk-e, hogy valójában mit is takarnak ezek a fogalmak? Egy kis fizikaóra következik.

A *neutrínó* az egy részecske. Nagyon különleges, szinte kísérteties fajta. A közönséges anyaggal nem igazán foglalkozik, azon egyszerűen megállás nélkül, fénysebességgel átrepül, csak igen ritkán lép vele kölcsönhatásba. Ha egy adag neutrínó útjába egy fényév vastag ólomfalat tennénk, a részecskék fele átjutna rajta lassítás nélkül. Magyar vonatkozása is van: a neutrínót ugyanis a világon először magyar fizikusok mutatták ki Debrecenben, 1954-ben: a Szalai-Csikai páros.

Fényév? Ez, bármilyen furcsán hangzik, nem időtartam, hanem távolság: az a távolság, amire a fény egy év alatt eljutna. A fény nagyon gyors! Egy fényévnyi távolságot a svájci autópályán szabályosan közlekedve körülbelül 9 millió év alatt tennék meg autóval - és ebben nincsenek benne a tankolások. A fényév tehát elképzelhetetlenül nagy távolság.

Fénysebesség? Ez pedig a természet legalapvetőbb száma. Az a sebesség, amivel a fényt alkotó részecskék, a *fotoelektronok* száguldanak (igen, világunkban minden részecskéből áll). Minden egyes foton pontosan ezzel a sebességgel halad minden pillanatban, soha sem állnak meg, soha sem lassítanak. És nem is gyorsítanak... Ennél a sebességnél ugyanis gyorsabban semmi sem mehet a világon. Ez a relativitáselmélet legfontosabb megállapítása! Nem hasraütés, ez kijön az elmélet alapelveiből.

A relativitáselmélet alapelvei bámulatosan egyszerűek, mindenki képes megérteni, ezért ide is írom őket vastag betűkkel:

- a természettörvények minden inerciarendszerben ugyanolyan alakúak,
- semmilyen fizikai hatás nem terjedhet egy maximális sebességnél gyorsabban.

Ennyi. Ebből már ki lehet indulni, lehet vele számolni. És ki lehet számolni, hogy ez a maximális sebesség egészen véletlenül pontosan a fény sebessége. A fenti két megállapítás hasraütés, axióma, dogma: igazságukat csakis a belőlük levezetett dolgok igazsága dönti el. És eddig bármit megjósoltak belőlük, az igaznak bizonyult.

Tartozok még az *inerciarendszer* fogalmával: olyan rendszer, amiben a testek nem indulnak el csak úgy maguktól, meg kell hozzá lökni őket. Pl. egy egyenesen, állandó sebességgel haladó autó inerciarendszer, de ha kanyarodik, vagy fékez, akkor már nem: ekkor senki sem lök meg minket, mégis dülöngélni kezdünk, "csak úgy".

A fizikaóra után térjünk vissza az OPERA kísérlethez. A média azonnal tálalta a szenzációt, pedig valójában az történt, hogy a fizikusok keresték, de nem találták meg a hibát. Teljes tanácstalanságukban így nagy pironkodva bejelentették az eredményeket, kérve a többi tudóst, hogy ismételjék meg a kísérletet máshol, máshogy, de legalábbis valaki jöjjön már rá, mi a baj. Ilyen volt már a CERN történetében máskor is. Az előző nagy gyorsító, a LEP például egy időben meghatározott időnként elvesztette a sugarat. Napjában többször, ugyanakkor. Ez pedig nem lehetett véletlen! Gyanakodtak ott is új jelenségekre, még fel nem fedezett törvényekre, mindenre, egészen addig, amíg valaki rá nem jött, hogy a jelenség bekövetkezése pontosan egybeesik a Párizsba közlekedő TGV menetrendjével. Igen, a nagysebességű vonat elektromos hatása zavarta meg a kísérleteket... A kedves olvasó gondolt volna erre előre?

De mi történik, ha kiderül: mégis létezik fénysebességnél gyorsabban haladó részecske? Érvényét veszti a relativitáselmélet? Meghal Einstein szelleme?

A válasz határozott nem. A relativitáselmélet egyszerűen igaz abban világban, amit mi eddig érzékeltünk és felfogunk. Eszközök százazrei alapulnak rajta. A gyors neutrínó maximum megnyitná számunkra a tudás egy új szeletét pontosan úgy, mint amikor jó száz éve véletlenül egymás mellé tettek egy fényképező lemezt és egy darab uránt. A lemez az addig ismert törvényekkel abszolút megmagyarázhatatlan módon megfeketedett. Az eredmény: megnyílt számunkra az atommagok világa, új, saját, a régiéket kiegészítő törvényeivel. A "régi világban" a régi törvények továbbra is érvényesek maradtak: az eldobott kő most is pontosan ott esik le, ahol azt a 400 éves Newton törvények előírják. Az eldobott neutrínó nem így viselkedik.

Ezt hívjuk tudományos fejlődésnek.

Molnár Zsolt

Cserkész lettem

A genfi magyar cserkészlet meghatározó eleme a helyi magyar kulturális életnek. A kérdés persze az, hogy kinek. Minden második-harmadik szombaton összegyűlik egy csoport fiatal, elsősorban általános iskolás és magyarul beszélnek. Ez számomra a genfi magyar cserkészlet lényege, hogy az itteni fiatalok is gyakorolhassák a magyar nyelvet kortársaik között.

Nemrégiben érkeztem Genfbe, a baráti köröm Magyarországon maradt. Ismerősök nélkül kizárólag a családommal beszéltem magyarul, ez pedig nem adott lehetőséget anyanyelvem sokrétű használatára. Tudomást szereztem a magyar cserkészlet létezéséről. Korábban soha nem voltam cserkész, ennek ellenére nem voltak akadályai a beilleszkedésnek, minden új tagot szíves fogadtatás vár.

Beszélhettem magyarul. Nem kellett folyamatosan azon gondolkodni, hogy „ez most így helyes?” „jól ejtem ki a szavakat?” A cserkészletnek hála, most több tucat emberrel beszélhetek magyarul külföldön. Ez nemcsak nekem, de minden fiatalnak, gyereknek lehetőséget nyújt, hogy gyakorolják a nyel-

vet, kapcsolatot teremtsenek más magyar fiatalokkal, és nagyon élvezik is azt. Természetesen nem csak erről szól a cserkészlet. A magyar kultúra, zene és cserkész-szokások megismerése is alappillére a találkozónak.

Az utóbbi időben biciklitúrán vettünk részt a Versoix-i erdőben, volt ügyességi és gyorsasági verseny, a találkozó végén pedig tűzön csokoládé fondue-t készítettünk. A hideg beköszöntével elsősorban beltéri programok következtek, a legutóbbi találkozót a magyar könyvtárban tartottuk. Itt a cserkészek megismerkedhettek a könyvtár rendszerezésével valamint Liszt Ferenc zenei munkásságával, majd az Egri csillagokból tekintettünk meg részletet. November hónapja elsősorban a karácsonyi műsorra való készüléssel telt, valamint Liszt Ferenc életének megismerésével. A programokon szerzett közös sikerélmények, tapasztalatok összekovácsolják a csapatot, a gyerekek minden alkalommal szívesen jönnek.

Köszönettel tartozom Natashának és Myzának a magyar cserkészlet állandó támogatásáért és a lehetőségért, hogy az anyanyelvemen is tudok beszélni Magyarországtól távol.

December 18-ra, a magyar karácsonyra a cserkészlet is műsorrall készül, mindenkit nagyon sok szeretettel várunk!

Takács Henrik

ENSZ Bazár

Sikeresen zárult az idei, november 22-én megtartott ENSZ bazár. A magyar standok többéves átlagot fölülmúlva járultak hozzá a bevételhez, melyet nehéz körülmények között élő gyermekek megsegítésére fordítanak.

Köszönet mindenkinek, aki munkájával illetve felajánlásával hozzájárult ehhez a szép sikerhez.

Köszönjük, Brunsvik Teréz! (az Igazság papnöje)

„A személyes szabadság lényege két szilárd ponton nyugszik: hogy minél kevesebbre legyen szükségünk, és hogy minél többre legyünk használhatóak.”

A 150 évvel ezelőtt elhunyt Brunsvik Teréz grófnő, az első magyarországi óvodák megalapítóját Mária Terézia – kinek közbenjárására jött létre a házasság az édesapa Brunswick Antal gróf és az édesanya Seeberg Anna bárónő között –, 1775-ben, születése után pár nappal tartotta keresztvíz alá a martonvásári Brunsvik-kastélyban.

Családi háttere, amely fundamentum és hajtóerő, szellemi iránymutatás is egyben számára. A felvilágosodás és romantika szellemi áramlatai szárnyán a keresztmama megszervezte az oktatásügyet, a felvilágosult apa a nevelés ügyének elkötelezettje, reformer és zenerajongó. Befogadó az emberek problémái iránt és végtelenségig adakozó. Teréz hároméves korától apja hatására zongorát tanul, később a nagy görög gondolkodókat és az angol nyelvet tanulmányozza. Édesanyja a szabadgondolkodás ellenpontja. Szigorú, kemény és józan, a fukarságig takarékos. Lovon járta be saját kezűleg igazgatott birtokát. A korabeli tradícióknak megfelelően vasmarokkal tartotta gyermekei lelki életét és saját maga tanította őket franciára.

Brunsvik Antal élete utolsó évében az 1790-91-es magyar diétán magyar nyelven tervezetet nyújtott be a nemzeti szellemű nőnevelésről, állami leányiskolák megszervezéséről. Az országgyűlés elfogadta a beadványt, de a megvalósításra nem kerülhetett sor, mert a 1789 körüli évek politikai változásai Antal életét is megnehezítették. A sok pipafüstben eltöltött éjszakák egészségét megrendítették és meghalt.

A családfő nélkül maradt család nőtagjai Bécsbe költöztek, ahol Terézt Beethoven tanította zenére. De a Brunsvik név nemcsak ezért maradt fenn a történelemben. Brunsvik Teréz korának legműveltebb és legtájékozottabb magyar asszonya az európai óvodáügy egyik úttörője lett. A XIX. század elejéig a hat évesnél fiatalabb gyermekek nevelésével az európai társadalmak nem foglalkoztak. A világ első óvodái 1817-től működtek Angliában és csak tíz év elteltével jelentek meg a kontinensen.

Az apai szellemi hagyatékából Teréz egy életprogramot állított fel önmagának, aminek kulsgondolata, hogy mindenki anyja szeretne lenni. Apja halálakor elhatározta, hogy nem megy férjhez, hanem a hazának és az emberiségnek áldozza magát. Így érthető módon a nevelésügy lett az a terület, amelyben eszményeit valóra kívánta váltani. Életének különböző állomásain és utazásai során rengeteg neveléssel kapcsolatos tapasztalatot szerez tudatosan. Élt Oroszországban és Svájc-

ban is. Yverdonban meglátogatta Pestalozzit, akit a nevelés apostolának tekint. A gyermekek nem kis felnőttek többé, hanem az életkori sajátosságaiknak megfelelő tevékenységben kell fölfedezniük a világot. Az anya-gyermek kapcsolat ebben a tekintetben kulcsfontosságú. A Pestalozzival való találkozás újjászületés élményt idézett elő Terézben. „Vége az alvajáró létezésnek”, „szellemi anyaként” hozzáfogott nevelési programja megvalósításához. Felsőzolásokat fogalmazott és rendületlenül terjesztette a Pestalozzi módszert. 1828-ban az angol óvodák megismerése után megalapítja a Habsburg Birodalom és egyúttal Közép-Európa első kisdédóvóját, amit német mintára Angyalkertnek hívnak. A gúnyos megjegyzések és ellenző kritikák ellenére munkája során elérte, hogy egyre több arisztokrata hölgy az ország területén kisdédóvókat létesített. Így harminc év alatt száznál több óvoda nyitotta meg kapuit az addig a nevelésben teljesen figyelmen kívül hagyott kettőtől hét éves korig terjedő korosztálynak. Angol mintára kezdetben férfi tanítók látták el az angyalkert vezetését, de Teréz véleménye az volt, hogy erre a feladatra elsősorban nők alkalmasak, így az óvóképző intézetek nőkkel való feltöltését szorgalmazta. Az Európában is első tolnai óvóképző intézetbe 1892-től már csak nőket vettek fel.

És mivel tudta, hogy nem elég a tanítókat fejleszteni, mert a gyermek sorsa a családon és elsősorban az édesanyján múlik, munkája gyümölcseként létrejött 1846-ban unokahúga, Teleki Blanka közbenjárásával az első magyar leánynevelő intézet. Mert szerinte „a tudatlan és durva anya mindig csak vadócokat fog nevelni, és az ilyen jellemtelenül, logikátlanul támolyog végig az életen.” Ennek „elhanyagolása a fő oka annak, hogy az utódok szellemileg és testileg gyöngék.”

Brunsvik Teréz óvodáiba nem a vagyonos szülők gyerekeit várta, hanem azon szegény szülőkét, akik „tehetetlenek gyermekeik jó nevelésire” és akiknek gyermekei „erkölcstelenül, éptelenül, zabolátlanul elvadulnak”. „A nevelés: minden”, varázsszerek, amelyet minden ember fellelhet, „azon alap lerakása, amelyre az embernek majd építenie kell”. És ezt minél előbb el kell kezdeni, a legkisebb emberpalántáknál. „A korai nevelés a legfontosabb! Az, amit az ember ebben az életkorban felfog, kihat egész életkorára.”

Brunsvik Teréz a női nem egyenjogúsításának következetes híve és a gyermekvédelem társadalmi szintű csíráinak elindítója szenvedélyes tenniakarással, küldetésstudattal építette a magyar kultúrát a történelem azon időszakában, amikor ez merőben újnak számított és meghódítatlan terület volt.

László-Blahó Krisztina

15 ÉV

“Ha te, ha te, ha te, ha,
Muzsikál a száraz fa.
Száraz fának muzsikája,
de szépen szól a nótája.”

Június volt, megcsörrent a telefon, röviden egyeztetett valakivel és indult is nyomban Lausanneba. Kiderült, hogy két autóra van szükség a magyar népviseletek “hazaszállítására”. Aztán megtelt velük a lakás, a pince, rövidesen leltárt is tartottunk. Örömtől pirosuló arccal mind fel is próbáltuk, nézegettük, simogattuk, beazonosítottuk, majd gondosan összehajtogattuk, vállfára raktuk, felcímkéztük, pakoltuk, pakoltuk őket órákon keresztül.

Valójában újjászülettünk. Ez a felruházás volt lendületünk és tettekkészségünk forrása. Laci bácsi, mint gondos apa, élete munkáját adta át, azt a felbecsülhetetlen értéket, amellyel egy életre ellátott minket. Drága Laci bácsi, méltó örököseid leszünk. Tiszta szívből gondozzuk és ápoljuk örökségünket. Néptáncsoportunk, a Pannónia nem létezhet népviselet nélkül. Hiteles néphagyományt csak így őrizhetünk. November 12-e emlékezetes nap marad az együttesnek és minden velünk mulató barátnak, ismerősnek.

Közönségünk elismerése fontos számunkra, feltétlenül itt kér szót Kiss-Borlase Egon, a Genfi Magyar Egyesület elnöke:

“Mint néző röviden, de annál lelkesebben szeretném a Magyar Egyesület nevében is kifejezni csodálatunkat és elismerésünket a Pannónia 15. éves születésnapi előadása alkalmából. Emlékszünk megalakulásuk pillanatára, így még nagyobb tisztelettel vettünk

részt az idei műsorukon. Élveztük a remek táncokat, a jól megszervezett estét, amelyre a kiváló hangulat volt a bizonyosság. Minden korosztály örömmel volt jelen és igen jól éreztük magunkat. Köszönjük a szép táncos “leánykákknak” és a csinos fiúknak ezt a fantasztikus élményt.”

A Pannónia művészeti vezetőjének határtalan boldogságát nehéz szavakba önteni. Meghatódva vette kézbe a népviselet minden egyes darabját. Gondosan, egyenként tervezte meg a táncok és a ruhák összhangját a koreográfiákhoz. Sok erőt és lendületet kapott a folytatáshoz is. Így vall:

“Trefeli József és a Genfi Magyar Néptáncgyűttes ezúton szeretné kifejezni elismerését és köszönetét Lendvai Lászlónak az ő különleges ajándékáért, a több mint 50 teljes magyar népviseletért: női blúzok, mellények, szoknyák, kötények, alsószoknyák, csizmák, férfi ingek, mellények, nadrágok, csizmák, továbbá kiegészítők, mint gyöngyök, fejdíszek, vállkendők és sarkantyúk. Ez a csodálatos gyűjtemény Lendvai László gondos, a lausannei magyar néptáncgyűttes körében folytatott, 30 éves munkássága.

Ez az ajándék megtisztelő elismerése Trefeli József és a Pannónia munkájának. Hogy ehhez a felbecsülhetetlen értékű adományhoz méltók legyünk, a tanulást, a táncot folytatni fogjuk, de leginkább azt, hogy megosszuk a magyar zene és tánc örömét még több odaadással és odafigyeléssel.

Köszönjük Lendvai László!”

Ferencz Andrea

Jegyezze elő naptárába!

- **2012. január 28. szombat 19 órától:** A Genfi Magyar Egyesület hagyományos jótékonysági bálja a Four Seasons Hotel des Bergues-ben.
- **Minden hónap első és harmadik vasárnapján** 10:30 órakor magyar szentmise a Cointrin-i kápolnában (36, chemin du Ruisseau 1216 Cointrin).
- **Minden hónap negyedik vasárnapján** 11 órakor magyar protestáns istentisztelet a Saint-Léger kápolnában (20, rue Saint-Léger 1205 Genève).
- **Minden hónap első és harmadik szombatján** 16 órakor, 2012. januári kezdettel, a protestáns gyülekezet bibliaórája (rue Jean Sénebier 8, 1205 Genève).

Meghívó

Grand-Saconnex-ben, a Sarasin farmon, chemin Edouard-Sarasin 47, december 15-e és 18-a között magyar kézművesek részvételével rendezik a hagyományos karácsonyi vásárt.

Lesznek nemezelvek, fazekasok, valamint ruhakészítő iparművész. Akinek kedve van, beállhat nemezteni (anyagköltség-hozzájárulás: 5CHF) vagy hímezhet mézeskalácsot.

A vásáron:

- **december 16-án és 17-én** a Kodály Stúdió ad hangversenyt 18 órakor, melyen zenetanárok és gyerekek együtt zenélnék,
- **december 18-án** a Pannónia néptáncgyüttes táncháza 15 órakor.

Magyar sütemények, bejgli, mézeskalács – szeretettel várjuk az érdeklődőket!

Genfi születésű 16 éves magyar diáklány munkát keres: baby-sitting, kutyasétáltatás, stb.
tel.: 077 403 25 30

**A hirdetések tartalmáért
felelősséget nem
vállalunk!**

A szerkesztőség

A Kodály zeneiskola egy felnőtt kórust kíván létrehozni. Karmester: a kiváló fiatal magyar karnagy, Csüry T. Daniel.

Jelentkezés:

e-mail-en klara.gouel@studio-kodaly.ch

Tanuljon magyarul, franciául, oroszul!
Apprenez le hongrois et le russe.
tel: 022 797 08 54, mobil: 078 789 05 41
E-mail: czellarjud@hotmail.com

Szakképzett, nagy gyakorlattal rendelkező szociális gondozó vagyok. Keresek - elsősorban magyar - idős, sérült, segítségre szoruló beteget, akinek munkámra szüksége lenne. 0036 30 557 9782,
davidjutka@citromail.hu

SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS MAGYARORSZÁGRÓL

hetente három alkalommal !

Indulás **BUDAPESTRŐL** Genfbe **vasárnap, kedden és csütörtökön 18h30-kor**

Nyugati Pályaudvar, Váci út felőli parkolóból
GENFBŐL Budapestre : **hétfőn, szerdán és pénteken 13h30-kor**

a főpályaudvar (Gare) mögötti parkolóból
Bacsa Laszló : 00 36 30 554 82 28
00 41 76 468 52 28

E. Furst diplomás optikus szívesen várja

Önöket minden típusú szemüveg vagy kontaktlencse kérdésben.

Honfitársainknak, barátoknak kedvezményes ár.

Barber Optique, rte de Florissant 50, szombaton zárva.

Tel. 022 347 03 03,
privát 022 346 57 27 (rendez-vous).

Tanuljon magyarul!

Magyar nyelvi tanfolyamok, hungarológiai képzés
Egyetemi előkészítő, akkreditált vizsgahely
BALASSI BÁLINT INTÉZET, H-1016 Bp, Somlói út 51
tel.: +36 1 422 0678, +36 1 381 5146
www.bbi.hu, e-mail: hlcourse@bbi.hu

A CERN látogatására csoportosan és egyéniileg is lehet jelentkezni, magyarul is. Magyar nyelvű vezetés is szokott lenni: www.cern.ch/outreach. Nemrég nyílt meg egy új kiállítás a Globe-ban, kezdésképpen az is nagyon jó, oda bejelentkezés nélkül is bármikor be lehet toppanni (nyitvatartás az előbbi honlapon).

BIBLIOTHÈQUE HONGROISE
DE GENÈVE
GENFI MAGYAR
KÖNYVTÁR

21, chemin Terroux
1218 Le Grand-Saconnex
Suisse

Tel. +41 79 962 25 12,
bibliohun@bluewin.ch
www.bibliohun.ch

Heures d'ouverture : mercredi et dimanche de 14h à 18h
Nyitva tartás szerdán és vasárnap 14 – 18 óra

Fiatal, agilis nő felsőfokú angol és olasz valamint középszintű francia nyelvtudással, kiváló kommunikációs és szervező készséggel, Microsoft Office és SAP ismerettel, sokoldalú irodai tapasztalattal (projekt vezetés, ügyfél kezelés, tréning, asszisztensi feladatok), angol nyelvtanári végzettséggel munkát keres. Elérhetőség: tikati@hotmail.com vagy 079 895 2050

Tanuljon könnyen, gyorsan
zongorázni
Kukorelly György zongoraművész
+41 79 219 2845

Eladó a Duna jobbpartján, Bp-től 58 kilométerre, egy 150 négyzetméteres új ház és mellette egy 50 négyzetméteres, mindkettő összkomfortos, 21 millió forintért. Nagy kert, gyönyörű dunai panoráma, jó közlekedés. Tel 0036 2230704 vagy 0036 30 5414452, e-mail: csisztay@freemail.hu

"STUDIO KODÁLY"
ZENEISKOLA

64, rue des Vollandes (Eaux-Vives)
1207 Genève, tel: 022 786 02 88
www.studio-kodaly.ch

Szolfézs, zongora, hegedű, brácsa,
cselló, furulya, fuvola oktatás
francia, magyar, német és angol nyelven,
6 éves kortól.

Zenei előképző 3 éves kortól.

NORVAN COMPANY

BUREAU FIDUCIAIRE

- Adó tanácsadás, magán és társasági adóbevallások
 - Cégalapítás és könyvelés, vállalkozóknak és cégeknek
 - Tanácsadás, ingatlan eladás-vétel, örökösödés, adományozás, hazaköltözés, stb...
- Svájcban végzett magyar közgazdász
tel: 076 529 49 35

Autófényező szakmában vagy más, szakképzettséget nem igénylő munkát keresek.
Tel: 076 246 2934, e-mail: lala244@freemail.hu

Lausanne-környéki gyerekeket
szeretettel várunk 2 éves kortól magyar foglalkozásra
Érdeklődni: 021 825 44 50 és 021 701 15 30

Eredeti magyar minőségi termékek:

Bor - Pálinka - Paprika - Húsáru - Tejtermék -
Tészta - Savanyúság - Méz - Gyümölcslekvár -
Befőtt - Édesség - Fazekas termék - Szezonális
különlegesség

Vordere Vorstadt 12, 5000 Aarau, www.nora-araau.ch
Nyitvatartási idő: Kedd - Péntek 9-12, 13.30-18.30, Szombat 9-17

Espace Wellness

JÁRAI Réa

kozmetika és gyögymasszázs (dipl.)

ref: RCC ASCA J593748

ESPACE WELLNESS Fitness Silhouette Wilson

12, rue Gautier, 1201 Genève

022 / 732 80 50

www.espace-wellness.com

espace.wellness@gmail.com

Az óbudai Dunaparton fekvő Ramada Plaza Budapest 310 kényelmes szobája, hangulatos étterme és bárjai megfelelnek a legigényesebb vendégek elvárásainak is. A meleg színek, a legújabb belsőépítészeti trendeket követő berendezés még teljesebb pihenést és esztétikai élményt nyújtanak vendégeinknek. Az Executive Club vendégei exkluzív környezetben élvezhetik a személyre szóló szolgáltatásokat és a modern kommunikációs technika előnyeit. A szálloda magas színvonalú szakmai segítséget nyújt bármilyen rendezvény megszervezésében, valamint kellemes körülményeket biztosít maximum 300 fő részére elegáns konferencia- és tárgyalótermeiben. Rendezvényszervezők számára kifejlesztett programunk garantálja, hogy rendezvényeik stresszmentesek legyenek. A közeli Margitsziget termálvizével táplált „Aphrodite Spa” kiváló lehetőségeket kínál a kikapcsolódásra. Az úszómedence, az edzőterem és aquajogging foglalkozások segítenek formába hozni testét; a termálmedencékben és szaunákban kipihenheti a nap fáradalmait. Wellness kezeléseink a modern kor stresszes életmódját élőknek nyújtanak felfrissülést. Mozgásszervi és reumás panaszoktól szenvedő vendégeink számára terápiás kezeléseinket és kúracsomagjainkat ajánljuk.

Ramada Plaza Budapest
1036 Budapest, Árpád fejedelem útja 94.
Tel: +36 1 436 4100
Fax: + 36 1 436 4156
info@ramadaplazabudapest.hu
www.ramadaplazabudapest.hu

00 41 79 847 64 55

UNGSPEZIALITAETEN@GMX.CH

Béla Süli
GESCHÄFTSINHABER

B & S GmbH
METZGEREI & PARTYSERVICE

8002 ZÜRICH
ALLMENDSTRASSE 20

A Genfi Magyar Értesítő
évente ötször – hatszor jelenik meg.
Az egyesület tagjai tagdíjuk fejében
ingyenesen kapják.

Főszerkesztő: Kiss-Borlase Egon
Szerkesztők: Czellár Judit, Rusznyák András,
Ferencz István

Kiadja a Genfi Magyar Egyesület
Association des Hongrois de Genève
3, avenue des Cavaliers
1224 Chêne-Bougeries, Suisse

tel./fax +41 22 348 64 03
e-mail: ahg@ahg.ch

HEREND
BEAUTY TO BE TREASURED FOREVER...

www.herend.com
BEERUN • DUBAI • LONDON • MILAN • MOSCOW • NEW YORK • TOKYO

Herend
160
Victoria Anniversary

AUX ARTS DU FEU, ARINAD S.A.
6, COURS DE RIVE CH-1204 GENEVE
TEL:022 311 3521

HUNGUEST HOTELS

H U N G A R Y

FRANÇAIS - ALLEMAND - ANGLAIS - ITALIEN - ESPAGNOL - CHINOIS
ALBANAIS - ARABE - CROATE - FARSI - FINNOIS - GREC - HEBREU
RUSSO - SERBE - SCHWYZERDÜTSCH - SUEDOIS - TURC - YIDDISH
ROUMAIN - PORTUGAIS - POLONAIS - JAPONAIS - HONGROIS - HOLLANDAIS

ECOLE VARADI SA

Le tour d'une langue en 80 heures
Français · Hongrois · Anglais · Allemand · Chinois · Russe
+ 33 langues

80 óra egy nyelv körül
Francia · Magyar · Angol · Német · Kínai · Orosz
+ 33 nyelv

Horaires à la carte de 7h à 22h 7 jours sur 7
Személyre szabott órarend 7-től 22-ig
a hét minden napján

32, avenue de Frontenex - 1207 Genève
☎ 022 736 28 74 www.ecole-varadi.ch

Laci

Csak ritkán tudok sírni, mint sok más férfi. De most, amikor megtudtam mi történt, csak ültem és sírtam. Azt mondják, ilyenkor magunkat sajnáljuk.

Amikor megérkeztem Genfbe, 1986-ban, az üres íróasztalomon egy kis papír várt: "hívjon fel", aláírás: Somogyi László. Felhívtam, és barátok lettünk. Hogy ez mit jelentett számomra 25 éven keresztül? Lacit én csak "Mester"-nek szólítottam. Ez sokmindent elmond erről a barátságról. Szerette, hogy így hívom. Valóban, egy kicsit magamat sirattam, valahogy árvának éreztem magam.

De nemcsak magamért sírtam. A halál szomorú, különösen, ha egy olyan embernek kell elmennie, aki nagyon szeretett közöttünk lenni, aki szerette az élet minden apró részletét és szerette az embereket. Én is sokat kaptam tőle.

Három héttel a halála előtt bejött hozzám az egyetemre. Beszélgettünk, ahogy azt megszoktuk és mielőtt elment volna, előhúzott egy kulcscsomót a zsebéből. Fontos kulcsok voltak, mind egy, hogy miért. Hosszasan nézett a szemembe és azt mondta "10 éve el akarom hozni, de mindig elfelejtettem". Napokon keresztül nézegettem a kulcsokat az asztalomon. Furcsa, rossz érzésem volt, miért pont most nem felejtette el? Aztán, mikor megtudtam hogy örökre elment, megértettem:

rendezte a dolgait, búcsúzott.

Kiss József

— o —

A genfi magyar közösségnek két másik tagjától is búcsúznia kellett:

Kovács József és

Galántay Ervin

halálhíret kaptuk meg a közelmúltban.

Nyugodjanak békében!

Somogyi (Singer) László 1929 – 2011

Az idei őszt későn kezdte színpompás leveleit hullatni. Mintha valamire, vagy valakire várt volna. Ez lett volna beszélgetésem témája Somogyi László barátommal november 12-én, amikor is a genfi Pannónia együttes tánccház rendezvénye alkalmából találkoztunk. László barátom, aki minden elképzelhető alkalomra készen állt az odaillő viccel, ezúttal néma maradt. November 16-án szétröppent halálhíre, majd estefelé bizonyossá vált, hogy róla a jövőben már csak múltidőben tudunk beszélni.

A hír, bár egészségi állapota az utóbbi időben nem éppen a legjobb volt, valamennyi barátját nagyon mélyen érintette. Ekkor döbrentünk rá valamenynyien, hogy Somogyi Lászlót, akit egyébként közeli magyar barátai Leninnek becézhettek, nagyon szerettük. Mi volt annak oka, hogy ennyien és ennyire kedvelték? Ennek nagyon sok oka volt, én most csak néhányat említenék meg. Tolmácsiskolát végzett magyar, francia és orosz szakon, így kinevezték Genf kanton hiteles fordítójává. Ekkor találkozott honfitársai sokszor életbevágó problémáival és itt derült ki, hogy ő nagyon jó ember. Mindenkin igyekezett segíteni. Főfoglalkozása mellett egy kis kávézót is üzemeltetett, sokan ott ismerkedtek meg vele. Komoly kulturális munkát végzett. Ismert, hogy genfi kollégisták részére tanulmányutakat szervezett Auschwitzba, hogy a holokauszt történelmi fontossága ébren maradjon a fiatal generációban. Ezen kívül a "Cercle des Amis de la Musique Juive" keretében rendszeresen szervezett koncerteket. Mint a "Les amis du Vendredi" ezoterikus társaság tagja jótékonyági tevékenységét nemzetközi szinten is végezte. A mindenség Teremtője káprázatos humorérzékkel áldotta meg, vele egy órát eltölteni szellemi felüdülés volt.

Temetésén többszáz barát és ismerős, – magyar és nem magyar –, tartotta fontosnak részvételét, kísérte utolsó útjára ezt az egyszerű, de nagyszerű embert. A búcsúzás szomorúságát pompás színeivel enyhítette az őszi csodálatos napsütés. Családjának őszinte részvétünket tolmácsoljuk.

Az élet ezután Genfben nem lesz ugyanaz, mint volt. Somogyi László a reggeli névsorolvasáskor már nem lesz jelen. Hiányozni fog. Nekünk is, nagyon!

Cseb Zsigmond

*A Genfi Magyar Egyesület szeretettel meghívja Önt,
kedves családját és barátait a hagyományos genfi magyar jótékonyági bálra
2012. január 28-án, szombaton 18 órai kezdettel a Four Seasons Hotel des Bergues-ben
(33, quai des Bergues, Genf)
Apéritif - Ünnepi vacsora - Tombola
Részvételi díj fr. 180. - Estélyi öltözet*

További részletek: Kiss Béla, tel: +41 79 615 40 47, e-mail: kiss.bela@sunrise.ch

Jótékonyági bálunk 2012

Immár 20-ik alkalommal rendezzük Genfben a magyar bált, melynek célja mindig egy nehéz helyzetben lévő magyar gyermekintézmény megsegítése. Ezúttal is így van: a 2012. évi Genfi Magyar Jótékonyági Bál célja a Sajtószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskola angol nyelv tanításának támogatása. Sajtószentpéter Észak-Magyarországon található. A régió Magyarország gyengén fejlett része, a nehéz gazdasági helyzet különösen az iskolákat, a gyermekintézményeket sújtja. A nyelvtanulás égetően fontos, hogy a gyermekek a mai világban való tájékozódáshoz, az élethez szükséges tudáshoz jussanak.

A bál szervezői

Meghívó

Szeretettel várunk mindenkit a genfi magyar karácsonyi ünnepekre!

2011. december 18-án, vasárnap 12h-tól 15h-ig
a Szt. Bonifác templom dísztermében,
14, av. du Mail, Plainpalais.

Műsor:

Magyar Iskola A rest leány
Magyar Óvoda A répa
Közös népi játék

Sík Sándor Cserkészcsapat Liszt Ferenc élete 1811 - 2011
Betlehemes játék

Támogatók: Genfi Magyar Egyesület
Genfi Magyar Katolikus Misszió
Genfi Magyar Protestáns Gyülekezet

Az előadás után karácsonyi vásár, italok, meleg étel és sütemény kapható.
Magyar szentmise 11h15-kor a Szt. Bonifác templomban.

